

INGLIZ TILINING RIVOJLANISHI VA MUHIM AHAMIYATLARI

Ashrapova Tursunoy Nag'met qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Gmail: ashrapovtemur24@gmail.com

Ilmiy raxbar: **Nilufar Zubaydova Nematullayevna**

Annotasiya: Ushbu maqola hozirgi kunda dunyo yuzasida ingliz tilining rivojlanishi va uning bir qancha sohalarga ko'rsatayotgan ta'sirini ifodalashga qaratilgan. Hammaga ma'lumki hozirgi zamonda ingliz tilini bilish global narsalardan biriga aylangan, har bir ingliz tilini biladigan inson uchun bu dunyoda ish o'rinlari va yashash uchun yetarlicha imkoniyatlar mavjud va har bir sohaga ingliz tili kun sayin chuqur kirib bormoqda. Bu maqola shu ma'lumotlarni ifodalashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: global iqtisodiy rivojlanish, xalqaro aloqalar, ilmiy nashrlar, maktablarda ingliz tili, ta'lim yo'nalishi, xalqaro kengashlar, zamonaviy sohalar, madaniy muhit.

KIRISH

Ingliz tilining rivojlanishi zamonaviy dunyoda xalqaro muloqot va hamkorlik uchun muhim ahamiyatga ega jarayonlardan biridir. Dunyo global iqtisodiy va madaniy bog'liqlikka tobora ko'proq ega bo'lib borayotgan bir paytda, ingliz tili xalqaro til sifatida tan olinmoqda. Ingliz tilini bilish har bir inson uchun ko'plab yangi imkoniyatlarni ochib beradi: ilm-fan, texnologiya, ta'lim va xalqaro biznes sohalarida muvaffaqiyat qozonish uchun ingliz tilini bilish zarur bo'lib qolmoqda. Bugungi kunda ingliz tilini o'rganish va o'rgatishga e'tibor katta bo'lib, davlat darajasida qator dasturlar ishlab chiqilgan. Xususan, maktab va oliy ta'lim muassasalarida ingliz tili darslari joriy qilinmoqda, o'qituvchilarni malakasini oshirish bo'yicha treninglar o'tkazilmoqda. Bundan tashqari, bu tilni o'rganish yoshlar orasida innovatsion fikrlash, ijodiy bilimlarga ega bo'lish va dunyoqarashini kengaytirishda muhim ahamiyatga ega. Shu bois, ingliz tilining rivojlanishi nafaqat tilni o'rganish jarayoni, balki jamiyat taraqqiyoti uchun ham muhim omil hisoblanadi. O'zbekistonda ingliz tilining o'qitilishi va rivojlanishi jarayonini o'rganish mamlakatning xalqaro maydondagi rolini mustahkamlash yo'lida muhim qadamdir.

Asosiy qism

Ingiliz tili yangi dasturlar va imkoniyatlar eshigi orqali boshlang'ich maktablarda talim tizimiga kira boshladi. Hozirgi kunda o'quvchilar birinchi sinfdan boshlab ingliz tilini o'rganishni boshlashlari mumkin. Bu yoshligidan til o'rganishni kuchaytirishga yordam beradi. Bundan tashqari Ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlash va malakasini oshirish uchun davlat tomonidan moliyalashtirilgan kurslar mavjud. Yoshlar uchun ingliz tilini bilish dunyoqarashni kengaytirish, boshqa madaniyatlar bilan tanishish imkoniyatini beradi. Ko'plab universitetlarda ba'zi fanlarni ingliz tilida o'qitish imkoniyatlari yaratilmoqda va xalqaro darajadagi ingliz tilida ta'lim beruvchi fakultetlar ochilmoqda.

Qolaversa, Ingliz tili, ko'pincha, xalqaro diplomatiyada asosiy til sifatida ishlatiladi. BMT, NATO va boshqa xalqaro tashkilotlar yig'ilishlarida va muhokamalarda ingliz tilida gaplashiladi, bu esa global masalalarni muhokama qilishda til birligini taminlaydi. Bugungi kunda ko'plab global kompaniyalar o'z ishlarini ingliz tilida olib boradi. Ingliz tilini bilish ish intervyularida, marketing strategiyalarida va xalqaro savdo shartnomalarida muhim ahamiyatga ega. Bu, ayniqsa, ish joylarida raqobatbardoshlikni oshiradi.

Ko'pchilik ilmiy jurnallar va tadqiqotlar ingliz tilida nashr etiladi. Bu, ilmiy ma'lumotlarni global miqyosda tarqatish va tadqiqotlarni hamkorlikda olib borish imkoniyatini beradi. Ilmiy konferentsiyalar va simpoziumlar ham ko'pincha ingliz tilida o'tkaziladi. O'qish va ta'lim olish uchun ko'plab xalqaro universitetlar ingliz tilida ta'lim beradi. Talabalar ingliz tilida dars olib, shu til orqali global bilimlarni o'zlashtiradilar. Bundan tashqari, ingliz tili o'qitish metodologiyalari ham ko'plab mamlakatlarda qo'llaniladi. Ingliz tili orqali global madaniyat keng tarqalgan. Film, musiqa, adabiyot va boshqa san'at asarlari ingliz tilida yaratiladi va butun dunyoda mashhur bo'ladi. Bu madaniyatlararo almashuvni kuchaytiradi va dunyoqarashni kengaytiradi. Internetda ko'plab ma'lumotlar va kontent ingliz tilida mavjud. Bu, axborot almashishni osonlashtiradi va global miqyosda bilim olish imkoniyatini oshiradi. Raqamli platformalar (masalan, ijtimoiy tarmoqlar) ko'pincha ingliz tilida ishlaydi, bu esa yosh avlodning ingliz tiliga qiziqishini oshiradi. Globalizatsiya jarayonida ijtimoiy muammolar (masalan, iqlim o'zgarishi, migratsiya) ingliz tilida muhokama qilinadi. Bu, global muammolarni hal qilishda xalqaro hamkorlikni kuchaytiradi.

Ingliz tilining globalizatsiyadagi roli ko'p qirrali va har bir sohada o'z aksini topadi. Bu jarayonlarning davom etishi bilan ingliz tilining ahamiyati yanada ortib boradi, bu esa mamlakatlararo aloqalarni mustahkamlash va global muammolarni hal qilishda yordam beradi. Ingliz tili STEM (ilm-fan, texnologiya, muhandislik va

matematika) ta'limida muhim rol o'ynaydi. Ko'plab ilmiy va texnik materiallar ingliz tilida mavjud, bu esa talabalarni global innovatsiyalar bilan tanishtiradi.

Ingliz tili, ko'pincha, turli madaniyatlar o'rtasida ko'prik vazifasini o'ynaydi. Talabalar xalqaro almashinuv dasturlarida ishtirok etib, boshqa mamlakatlardan kelgan talabalar bilan muloqot qilishadi, bu esa madaniyatlararo tushunishni rivojlantiradi. Ijtimoiy tarmoqlar orqali ingliz tilidagi kontentga kirish va muloqot qilish imkoniyati mavjud. Talabalar ingliz tilida o'z fikrlarini ifoda etish va boshqa insonlar bilan muloqot qilish orqali o'z ko'nikmalarini rivojlantirishi mumkin.

Ba'zi talabalar ingliz tilini o'rganishda qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin. Bunga grammatika, talaffuz yoki so'z boyligi kiritilishi mumkin. Ta'lim jarayonida ushbu qiyinchiliklarni yengib o'tish uchun interaktiv metodlar va innovatsion yondashuvlar qo'llanilishi muhim. O'zbekistonda ingliz tilini o'rganish jarayoni mahalliy ta'lim tizimida o'zgarishlarga olib kelmoqda. O'qituvchilar uchun malaka oshirish dasturlari, yangi o'quv materiallari va metodologiyalar joriy etilmoqda.

Ko'plab xalqaro ta'lim dasturlari va grantlari orqali talabalar ingliz tilida ta'lim olish imkoniyatiga ega. Bu, mamlakatning global ta'lim maydonida ishtirok etishini ta'minlaydi. Ingliz tilining ta'limdagi o'rni nafaqat tilni bilishni, balki global muhitda o'z o'rnini topishni ta'minlaydi. Ingliz tilini bilish global ish muhitida raqobatbardosh bo'lish uchun zarur. Ko'plab kompaniyalar, xususan, ko'p millatli korxonalar, ingliz tilini ish jarayonida asosiy til sifatida qabul qilishadi. Bu sizga xalqaro jamoalarda samarali ishlash imkonini beradi.

Ingliz tilida o'z fikrlaringizni aniq ifoda etish, intervyularda va taqdimotlarda muvaffaqiyat qozonishingizni ta'minlaydi. Har qanday professional muhitda o'z fikrlaringizni to'g'ri va tushunarli ifoda etish juda muhimdir. Ko'plab malaka oshirish dasturlari va kurslar ingliz tilida taklif etiladi. Bular orqali siz zamonaviy bilimlarni o'zlashtirishingiz va yangi ko'nikmalarni rivojlantirishingiz mumkin. Masalan, onlayn ta'lim platformalari, tadqiqotlar va amaliyotlar ingliz tilida o'z ifodasini topadi. Ingliz tilini bilish professional aloqalarni o'rnatish va kengaytirishda yordam beradi. Xalqaro konferensiyalar va seminarlarda ishtirok etish, yangi hamkorliklarni o'rnatish imkonini beradi.

Zamonaviy texnologiyalar va dasturlar ko'pincha ingliz tilida ishlab chiqiladi. Dasturlash, IT sohasidagi yangiliklar va boshqa texnologik resurslar ko'plab ingliz tilida mavjud bo'lgani uchun, bu tilni bilish sizga yangi texnologiyalar bilan tanishish imkonini beradi. Ingliz tilini o'rganish orqali shaxsiy va professional rivojlanishingizga hissa qo'shasiz. Til bilish qobiliyati sizni boshqalar bilan muloqot qilishda ishonchli qiladi va yangi fikrlarni qabul qilishga yordam beradi. Turli

sohalarda (masalan, marketing, iqtisodiyot, tibbiyot) ingliz tilini bilish katta afzalliklarga ega. Ingliz tilida ko'plab manbalar, maqolalar va tadqiqotlar mavjud bo'lib, bu sizning bilim darajangizni oshirishga yordam beradi. Ingliz tilini bilish sizga xalqaro almashinuv dasturlarida ishtirok etish imkonini beradi. Bu esa yangi tajribalar orttirishga va turli madaniyatlar bilan tanishishga yordam" beradi. Ingliz tilining karyeradagi o'rni kengdir va uning ahamiyati har bir sohada oshib bormoqda. Tilni bilish sizning professional imkoniyatlaringizni kengaytiradi va global maydonda muvaffaqiyat qozonishingizga yordam beradi.

Xulosa

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, ingliz tili dastavval unchalik ham yuqori ahamiyatga ega bo'lmasa ham hozirgi kunda eng global va deyarli hamma bilishi kerak bo'lgan til ekanligini bemalol aytish mumkin. Bu til rivoji orqali har qanday iqtisodiy sohada ham rivojlanishlar bo'ladi. Ko'plab xalqaro kengashlar, tashkilotlar shu tilda yuritilganligi sababli bu til ko'plab soha rivojiga yetarlicha tasir ko'rsatmoqda shu sababli boshlang'ich maktablarda hattoki bog'chalarda ham bu til o'rganilishi bugungi kunga kelib sezilarli darajada ko'zga ko'ringan. Bu tim nafaqat biznes iqtisodiy rivojlanishga balki talim texnologik sohada ham o'z qudratini ko'rsatganini aytish mumkin. Bir so'z bilan aytganda ingliz tilining rivojlanishi va unga bo'lgan ahamiyat bugungi va bugungidan keyingi kunlarda hech qachon o'zining o'rnini va rivojini yo'qotmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. U Qo'ziyev, Tilda soflik masalasi, ta'limda turkiy xalqlar milliy mentalitetini mustahkamlashning dolzarb ..., 2022
2. G. U Rustamova Lingvistik pragmatikaning birliklari, Филологические науки 11, 0.
3. N Dedamirzayeva, U Kuziyev, Teaching English to young learners through games, Oriental Art and Culture, 86-88, 2020
4. U. M Azamatovna, History of development of uzbek and kyrgyz literary terms, e-Conference Globe, 67-69, 2021
5. D Nu'Monova, U Qo'Ziyev, Badiiy matnni lingvostatistik tomondan tahlil qilish, Oriental Art and Culture, 119-121, 2020
6. U Kuziev, SY Aslanova, Dictionaries compiled based on navoi's works, Scientific Bulletin of Namangan State University 1 (6), 319-326, 2019
7. M. A Ubaydullaeva, The history of the development of the terms of literary studies of the turkic peoples, Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences 2 ..., 2022

8. M Saidova, UL Qo'ziyev, Uslubiy qo'lanma, Namangan: Kamalak 127, 2017.
9. Jumayeva, M. (2021). Organization Of Modern Educational Processes In The Education System. Янгиланаётган Ўзбекистонда фан, таълим ва инновация уйғунлиги мавзусидаги республика.
10. U. Y Kuziev, The issue of classification and description of complex structural compounds in uzbek language, Int J Eval & Res Educ 99 (4), 309-314, 2023.
11. Mukarrama, J., Jasurbek, A., & Kamoliddin, S. (2022). Teaching listening skills in English.
12. Jumayeva, M. B. (2021). Interactive Methods Used In.
13. Jumayeva, M. (2021). Chet Tillar O'qitishning Zamonaviy Tendensiyalari Va Axborot Texnologiyalaridan Foydalanish Tajribasi. Ijodkor O'qituvchi Jurnali.
14. Jumayeva, M., Isheryakova, J., & Mahmudova, M. (2022). Fairy Tales As A Phenomenon That Plays An Essential Role In The Development Of The Intellect Of Preschool Children. Science and innovation, 1(B8), 1080-1082.
15. Jumayeva, M. B. (2022). Oliy Ta'limda Innovatsion Usul Va Vositalar. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (Special Issue 20), 214-226. doi: 10.24412 (Vol. 226). 2181-1784-2022-20-214.